

СИЛАБУС навчальної дисципліни «ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	G13 Харчові технології
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Харчові технології
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год, практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет технологій тваринництва та продовольства, кафедра харчових технологій
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: МОРОЗ Світлана , доцент кафедри харчових технологій, кандидат педагогічних наук, доцент Контакти: ауд. 502 (навчальний корпус 5К) : svitlana.moroz@pdau.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/moroz-svitlana-eduardivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні
Компетентності	<i>Фахові:</i> СК. Здатність розробляти програми ефективного функціонування підприємств харчової промисловості та/або закладів ресторанного господарства відповідно до прогнозів розвитку галузі в умовах глобалізації.
Результати навчання	РН. Вирішувати професійні завдання з організації підприємницької діяльності і розв'язувати проблеми підприємницьких структур у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, уміння працювати в команді, брати на себе відповідальність, навички тайм-менеджменту.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування системи теоретичних знань та практичних навичок, які дозволять налагодити ефективну підприємницьку діяльність на ринку, у тому числі реалізовувати комерційні проекти у сфері харчових технологій.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
	Тема 1. Сутність та особливості підприємницької діяльності Тема 2. Суб'єкти й об'єкти підприємницької діяльності Тема 3. Планування та технологія заснування власної справи Тема 4. Підприємницькі ризики Тема 5. Фінансування та особливості оподаткування підприємницької діяльності в Україні Тема 6. Основи управління підприємницькою діяльністю Тема 7. Комерційна діяльність підприємницьких структур Тема 8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: - за джерелом знань словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда; наочні методи: моделювання професійних ситуацій, презентації, ілюстрування; демонстрування; практичні методи: виконання ситуаційних завдань, аналіз наукових джерел, конспектування; - за ступенем керівництва методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань 2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації 3. Методи контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю: обговорення теоретичних питань, доповіді; методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань тестовий контроль: розв'язування тестів; 4. Інноваційні методи навчання: інтерактивні методи: кейс-метод; дискусії, диспути, мозковий штурм, тренінгові заняття, командні конкурси і змагання; комп'ютерні і мультимедійні методи: використання презентацій; дистанційне навчання	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
– щодо термінів виконання та перескладання	Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Відповідно до п. 3.4.3 і 3.5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету . https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproocinyuvannya2023.pdf здобувачі вищої освіти мають право на повторне проходження контрольних заходів.

- щодо академічної доброчесності	Списування під час виконання практичних завдань, завдань самостійної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайнтестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин, за наявності індивідуального графіку співпраця здобувача та викладача відбувається згідно узгодженого наперед графіка.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даного освітнього компонента, або в процесі його опанування за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні у разі опанування частини навчальної дисципліни відбувається за рішенням провідного викладача. Набуття відповідних результатів навчання можливе, зокрема, після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. URL: https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyudiyalnist
- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproocinyuvannya2023.pdf

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Основи підприємництва: підручник / за заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493с.
2. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. І.М. Сотник, Л.М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
3. Гаєвська Л. М., Марченко О. І. Підприємницька діяльність : підручник. Ірпінь: Державна фіскальна служба України, Університет ДФС України, 2019. 500 с.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV зі змінами та доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. (дата звернення: 30.08.2023).
5. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб : Закон України від 09.01.2025 № 4196-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#n174>.
6. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань : Закон України від 15 трав. 2003 р. № 755-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31-32. Ст. 263.
7. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 2 берез. 2015 р. № 222-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 23. Ст. 158.

Допоміжні

8. Будник Н.В., Калашник О.В., Мороз С.Е. Збереження кулінарної спадщини: синергетична модель професійної підготовки фахівців. Інноваційні та ресурсозберігаючі технології харчових виробництв : мат-ли II міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 24 грудня 2024 р., Полтава : ПДАУ, 2024. С. 306-309.
9. Мороз С.Е., Калашник О.В., Каролоп О.О. Автентичний кулінарний досвід як складова культури та етики індустрії гостинності. Інноваційні та ресурсозберігаючі технології харчових виробництв : мат-ли II міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 24 грудня 2024 р., Полтава : ПДАУ, 2024. С. 336-338.
10. Мороз С.Е., Калашник О.В., Каролоп О.О. Освітні технології розвитку підприємницької культури майбутніх фахівців індустрії гостинності. Сучасна наука та освіта: стан, проблеми, перспективи : мат-ли IV міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Полтава, 20-21 березня 2025 р., Полтава : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2025. С. 437-440.
11. Budnyk N.V., Moroz S.E., Kalashnyk O.V. Food culture and ethics as a strategic resource for the development of the restaurant business. Science and Technology: New Horizons of Development: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference. International Scientific Unity. August 13-15. Prague, Czech Republic..P. 214-218. DOI 10.70286/ISU-13.08.2025.
12. На шляху до єдиного цифрового ринку ЄС: електронна комерція. URL : https://ucep.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/ucep_report_e-commerce_31.05.2023.pdf.
13. Ковтун О. І. Стратегія підприємства: практикум: навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2019. 308 с.
14. Kopishynska O., Utkin Y., Lyashenko V., Barabolia O., Kalashnik O. Moroz S. Kartashova O. (2021) Information Systems and Technologies in Agronomy and Business: Employers' Requirements-Oriented Study in Agricultural Universities. Proceedings of the 25th World Multi-Conference on Systemics, Cybernetics and Informatics (WMSCI 2021), july 18-21 2021. Virtuai Conference. Florida U.S.A.. p. 113-118.
15. Kniaz S., Shchebel A., Mrykhina O., Pavlenko O., Bohiv Y., Kalashnyk O., Moroz S., Kyrychenko O., Kushka B., Pastyrskа I., Dzvonyk V. (2020) Factor analysis of the rationality of enterprise potential management in the coordinate system of organizational development. ARCTIC, 73(9), 2–27. (ISSN: 0004-0843). URL : <https://www.arcticjournal.org/show.php?v=73&i=9>.
16. Spitsyna A., Kalashnyk O., Moroz S. Digital culture and digital competence in a creative educational environment. Digitalisation of the science, education, business and tourism : 17th International Scientific Conference (Vol. XIV), Aug. 16th-18th, 2021. Dobrich, Varna University of Management, Bulgaria. P.70-76.
17. Мороз С., Калашник О., Каменова Д. Навчання підприємництву: пошук ефективного балансу м'яких і жорстких навичок. Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів : мат-ли VII міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції, м. Полтава, 2-3 квіт. 2020 р., м. Полтава : ПУЕТ, 2020. С. 373-377.
18. Галич О.А., Мороз С.Е., Калашник О.В. Регіональні аспекти розвитку малого бізнесу і роль вищих навчальних закладів у формуванні підприємницьких компетенцій. Вісник Черкаського університету. Серія : Педагогічні науки, 2018. Вип. 8. С.49-55.
19. О. Р. Kopishynska, Y. V. Utkin, O.V. Kalashnik, S. E. Moroz, V. M. Chubenko. Determining the Project Model for Implementation ERP Class Information System for the Resurses and Activities Management in Territorial Communities. Інформаційні технології в енергетиці та агропромисловому комплексі: Матеріали XII Міжнар. Наук. Конференції (Львів, 04-06 жовтня 2023 р.)/ ЛНУП: За заг. ред. В. В. Снітинського. Львів: ЛНУП, 2023. С. 86-87.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

20. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>.
21. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua.
22. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua.
23. Офіційний веб-сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua>.
24. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
25. База законодавства «Ліга:Закон». URL: <http://www.liga.net>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри харчових технологій
протокол від 01 вересня 2025 року № 2.

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти									
	денної форми здобуття освіти					заочної форми здобуття освіти				
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	контрольна робота (підсумкова)	Разом	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	контрольна робота	Разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 1. Сутність та особливості підприємницької діяльності	2	-	3	-	5	2	-	5	-	7
Тема 2. Суб'єкти й об'єкти підприємницької діяльності	2	4	3	-	9	-	10	2	-	12
Тема 3. Планування та технологія заснування власної справи	2	4	3	-	9	2	-	6	-	8
Тема 4. Підприємницькі ризики	2	8	3	-	13	-	10	2	-	12
Тема 5. Фінансування та особливості оподаткування підприємницької діяльності в Україні	2	8	3	-	13	2	-	5	-	7
Тема 6. Основи управління підприємницькою діяльністю	2	8	3	-	13	-	-	8	-	8
Тема 7. Комерційна діяльність підприємницьких структур	2	8	3	-	13	-	-	8	-	8
Тема 8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств	2	8	3	-	13	-	-	8	-	8
Контрольна робота	-	-	-	12	12	-	-	-	30	30
Разом	16	48	24	12	100	6	20	44	30	100

Шкала та критерії оцінювання

Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів		Критерії оцінювання
денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти	
1,0-2,0	1,0-2,0	відмінна вичерпна відповідь
0-1,0	0-1,0	відповідь не повна, з помилками або неточностями

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів		Критерії оцінювання
денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти	
3,1-4,0	8,1-10,0	здобувач брав активну участь у виконанні завдань; відмінна відповідь, повна орієнтація в методиках, завдання занотовані в робочому зошиті
2,1-3,0	6,1-8,0	здобувач брав активну участь у виконанні завдань; вичерпна відповідь з невеликою кількістю неточностей, орієнтація в методиках, завдання занотовані в робочому зошиті
1,1-2,0	3,1-6,0	здобувач не активно брав участь у виконанні завдань; відповідь з великою кількістю помилок і неточностей, погана орієнтація в методиках, не всі завдання занотовані в робочому зошиті
0-1,0	0-1,0	здобувач не брав участь у виконанні завдань; відповідь не на усі питання з великою кількістю помилок, не орієнтується в методиках, не всі завдання занотовані в робочому зошиті

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи ((0-1,0 бал за кожне вірно виконане завдання)

Кількість балів		Критерії оцінювання
денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти	
0,6-1,0	0,6-1,0	розкрита відповідь та повне виконання завдання роботи, завдання, занотовані в робочому зошиті
0-0,5	0-0,5	питання розкриті не повністю, відсутні кількісні дані, є невеликі неточності, не всі завдання занотовані в робочому зошиті

Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи

Кількість балів		Критерії оцінювання
денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти	
8,1-12,0	20,1-30,0	відмінна відповідь з невеликою кількістю неточностей, повністю розкриті всі питання
4,1-8,0	10,1-20,0	задовільна відповідь з невеликою кількістю неточностей, повністю розкриті всі питання
0-4,0	0-10,0	частково та поверхово розкрито лише окремі положення питань і допущено при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питань